

## Ενημερωτικό φυλλάδιο Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων 1ου Λυκείου Ωραιοκάστρου.

### **Bullying - Ενδοσχολική βία - Εκφοβισμός**

Η σχολική βία και ο εκφοβισμός που εκδηλώνεται μεταξύ των μαθητών αποτελεί κοινωνικό πρόβλημα. Ο όρος που χρησιμοποιείται διεθνώς για να περιγράψει το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού είναι «bullying». Προέρχεται από το ρήμα «bully» που σημαίνει «πληγώνω ή τρομοκρατώ ή υποχρεώνω κάποιον με τη βία να κάνει κάτι που δεν θέλει».

Αφορά σε μια κατάσταση κατά την οποία ασκείται εσκεμμένη, απρόκλητη, συστηματική και επαναλαμβανόμενη βία και επιθετική συμπεριφορά, με σκοπό την επιβολή και την πρόκληση σωματικού και ψυχικού πόνου σε μαθητές από συμμαθητές τους, εντός και εκτός σχολείου.

Αποτελεί φαινόμενο που ενισχύεται από τη λάθος αντιμετώπισή του, καθόσον τα περισσότερα περιστατικά αποσιωπούνται, διότι θεωρείται ότι στιγματίζουν τους θύτες, τα θύματα και το κύρος του σχολείου.

Ωστόσο, το φαινόμενο αυτό έχει πολλές και σοβαρές επιπτώσεις, τόσο στη σωματική και ψυχική υγεία, όσο και στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού, ενίστε με επικίνδυνες συνέπειες και τραγικά αποτελέσματα.

### **Οι πιο συνηθισμένες εκδηλώσεις ενδοσχολικής βίας είναι:**

- Σωματική βία (χτυπήματα, τσιμπήματα, δαγκώματα, σπρωξίματα).
- Κοινωνικός αποκλεισμός από παρέες, συζητήσεις και παιχνίδια.
- Σεξουαλική παρενόχληση.
- Λεκτική βία (ταπεινωτικά σχόλια, βρίσιμο, κοροϊδία).
- Ρατσιστική λεκτική βία.
- Απειλές και εκβιασμοί.
- Κλοπή και καταστροφή προσωπικών αντικειμένων.
- Διάδοση ανήθικων και ψευδών φημών, κουτσομπολιό.
- Διαδικτυακός εκφοβισμός (αποκάλυψη προσωπικών πληροφοριών, φωτογραφιών, απειλητικά ή χυδαία μηνύματα κ.α.).

### **Τρόποι πρόληψης**

Οι παρεμβάσεις αφορούν όλους: το σχολείο, την τάξη, τον εκπαιδευτικό, τους μαθητές, τους γονείς τους και ολόκληρη την τοπική κοινωνία. Κάποιες αποτελεσματικές πρακτικές, σε επίπεδο σχολείου και τάξης, για εφαρμογή μιας στρατηγικής ενάντια στη βία, είναι:

- **σε επίπεδο σχολείου:**
  - Συγκρότηση Ενδο-Σχολικής Επιτροπής ενάντια στο bullying.
  - Αύξηση της επίβλεψης του σχολικού χώρου από το εκπαιδευτικό προσωπικό.
  - Ευαισθητοποίηση των γονέων, προκειμένου να σταματήσει ο κύκλος αναπαραγωγής και ενθάρρυνσης της ενδοσχολικής βίας.

#### • σε επίπεδο τάξης:

- Συζήτηση στην τάξη για τον ορισμό & τις μορφές του **bullying**.
- Συζήτηση για τις επιπτώσεις του εκφοβισμού.
- Ενημέρωση σχετικά με το γιατί η ενδοσχολική βία και ο εκφοβισμός δεν είναι αποδεκτά από το σχολείο.
- Τρόποι & προτάσεις για πρόληψη και αντιμετώπιση από τους μαθητές: σύνταξη των κανόνων της τάξης ενάντια στη βία.
- Παροχή βοήθειας από μαθητές σε άλλους, για την επίλυση των συγκρούσεων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε εκφοβισμό.

#### ANTIMETOPISI

Κάθε μέλος της σχολικής κοινότητας έχει ρόλο και ευθύνη για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού. Ο βαθμός εμπλοκής σχετίζεται τόσο με την ιδιότητά του μέλους, όσο και με τη σοβαρότητα, τη συχνότητα και την ένταση του περιστατικού εκφοβισμού. Ωστόσο, θα πρέπει όλοι να συνεργαστούν σε ένα πλαίσιο παράλληλων δράσεων, διότι, αφού η αιτιολογία του εκφοβισμού είναι πόλυπαραγοντική και η αντιμετώπισή του θα πρέπει να είναι πολυεπίπεδη.

#### • Διευθυντής:

- Καταγράψτε το περιστατικό, δίνοντας πληροφορίες για το πού και πότε συνέβη το περιστατικό, για το ποιοι συμμετείχαν, ποιοι παρατηρούσαν, τι μορφή εκφοβισμού ασκήθηκε και περιγράφοντας το τι ακριβώς έγινε.
- Προσδιορίστε αν πρόκειται για επαναλαμβανόμενη εκφοβιστική συμπεριφορά, επικοινωνήστε με τους γονείς του παιδιού τηλεφωνικά και κανονίστε μια συνάντηση για να συζητήσετε.
- Καθορίστε τις συνέπειες για το παιδί που εκφοβίζει, ύστερα από τη συζήτηση με τους γονείς, το παιδί που εκφοβίζει, τα παιδιά-υποστηρικτές του παιδιού που εκφοβίζει, και τη Σχολική Επιτροπή.
- Σχεδιάστε τον τρόπο παρακολούθησης του προβλήματος ώστε να έχετε εποπτεία της εξέλιξης της κατάστασης.

#### • Εκπαιδευτικοί:

- Μιλήστε στο παιδί που εκφοβίζεται και ακούστε με προσοχή και σοβαρότητα αυτά που έχει να σας πει. Διαβεβαιώστε το παιδί ότι θα ανταποκριθείτε άμεσα για να το προστατεύσετε και να παράσχετε κάθε δυνατή βοήθεια. Πείτε στο παιδί, να σας κρατά ενήμερο σχετικά με οποιαδήποτε εξέλιξη.
- Συζητήστε με τους γονείς του παιδιού, εκφράστε τις ανησυχίες σας και δείξτε ότι είστε αποφασισμένος να αναλάβετε δράση.
- Εξακριβώστε ποιο παιδί είναι αυτό που εκφοβίζεται ή αυτό που εκφοβίζει και υποστηρίξτε το παιδί που εκφοβίζεται σε συνεργασία με τον Διευθυντή.
- Εξακριβώστε αν υπάρχει ομάδα παιδιών η οποία ενθαρρύνει ή/και υποστηρίζει το

παιδί που εκφοβίζει.

- Οδηγήστε το παιδί που εκφοβίζει στο γραφείο του Διευθυντή και συζητήστε σοβαρά μαζί του για το περιστατικό.
- Υποστηρίξτε το παιδί που εκφοβίζεται σε συνεργασία με τον Διευθυντή.

• **Συμμαθητές μέσα στην τάξη:**

- Προσδιορίστε ποιοι συμμαθητές σας ήταν παρόντες στο περιστατικό εκφοβισμού
- Ξεκαθαρίστε αν συμμετείχαν ως ουδέτεροι παρατηρητές ή αν ενθάρρυναν το παιδί που εκφοβίζει.
- Συζητήστε μαζί τους για το ποια θα ήταν η κατάλληλη συμπεριφορά σε μια τέτοια περίπτωση (π.χ. να μιλήσουν σε κάποιον ενήλικα για να βοηθήσει) και για το ποιες ευθύνες έχουν όταν παρατηρούν να συμβαίνει περιστατικό εκφοβισμού.
- Συζητήστε σχετικά με το τι θα μπορούσαν να είχαν κάνει για να αποφευχθεί ο εκφοβισμός και να εξασφαλίσουν ένα ασφαλές περιβάλλον τόσο για τους ίδιους όσο και για τους συμμαθητές τους.

• **Γονείς παιδιού που εκφοβίζεται:**

- Συνεργαστείτε στενά με το σχολείο για να πληροφορηθείτε για την έκταση και τη σοβαρότητα του περιστατικού καθώς και για τους τρόπους αντιμετώπισής του.
- Παρέχετε στο παιδί σας υποστήριξη και ασφάλεια, χωρίς να το κατακρίνετε.
- Ακούστε προσεκτικά τι έχει να σας πει το παιδί σας για τα συναισθήματά του και για τις ανάγκες του.
- Παρακολουθείτε την εξέλιξη της κατάστασης αλλά και την υγεία του παιδιού σας.

• **Γονείς παιδιού που εκφοβίζει:**

- Συζητήστε με τον Διευθυντή του σχολείου για το περιστατικό εκφοβισμού που προκλήθηκε από το παιδί σας.
- Συνεργαστείτε με το σχολείο, για την αντιμετώπιση του προβλήματος του παιδιού σας σχετικά με τη βία.
- Συνεργαστείτε με τον Διευθυντή και τον δάσκαλο του παιδιού σας για την εφαρμογή των κανόνων, των συνεπειών και την πρόληψη τέτοιων συμπεριφορών.
- Παρακολουθήστε την εξέλιξη της κατάστασης και συνεργαστείτε στενά με το σχολείο. Παρατηρήστε αν το παιδί σας εμπλέκεται συχνά σε καβγάδες ή εκδηλώνει εκφοβιστική συμπέριφορά και με τα παιδιά της γειτονιάς ή και με εσάς στο σπίτι. Μιλήστε γι' αυτά στο Διευθυντή και το δάσκαλο της τάξης και συνεργαστείτε μαζί τους για να πάρετε βοήθεια.

**Για την προστασία των ανηλίκων έχουν συσταθεί και λειτουργούν εξειδικευμένες Υπηρεσίες :**

**Χρήσιμα τηλέφωνα:** ΜΕΥποστηρίζω – 80011 80015 / Εθνική Γραμμή Παιδικής Προστασίας – 1107 / Γραμμή στήριξης Παιδιών και Εφήβων – 116 111 / Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος – 11188 / Τμήμα Ανηλίκων της Διεύθυνσης Ασφάλειας Θεσσαλονίκης/ΥΔΕΖΙ.